

Érkezett: 2008 APR 04.

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/5397. számú
törvényjavaslat**

**a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a
döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog
biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény
módosításának kihirdetéséről**

**Előadó: Dr. Fodor Gábor
környezetvédelmi és vízügyi miniszter**

Budapest, 2008. április

2008. évi ... törvény

a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény módosításának kihirdetéséről

1. §

Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény módosítása (a továbbiakban: Egyezmény-módosítás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

Az Országgyűlés az Egyezmény-módosítást e törvénnyel kihirdeti.

3. §

Az Egyezmény-módosítás hiteles angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Amendment to the convention on access to information, public participation in decision-making and access to justice in environmental matters

Article 6, paragraph 11

For the existing text, substitute:

11. Without prejudice to Article 3, paragraph 5, the provisions of this Article shall not apply to decisions on whether to permit the deliberate release into the environment and placing on the market of genetically modified organisms.

Article 6 bis

After Article 6, insert a new article reading:

Article 6 bis

1. In accordance with the modalities laid down in Annex I bis, each Party shall provide for early and effective information and public participation prior to making decisions on whether to permit the deliberate release into the environment and placing on the market of genetically modified organisms.

2. The requirements made by Parties in accordance with the provisions of paragraph 1 of this Article should be complementary and mutually supportive to the provisions of their national biosafety framework, consistent with the objectives of the Cartagena Protocol on Biosafety.

Annex I bis

After Annex I, insert a new annex reading:

Annex I bis

Modalities referred to in article 6 bis

1. Each Party shall lay down, in its regulatory framework, arrangements for effective information and public participation for decisions subject to the provisions of Article 6 bis, which shall include a reasonable time frame, in order to give the public an adequate opportunity to express an opinion on such proposed decisions.

2. In its regulatory framework, a Party may, if appropriate, provide for exceptions to the public participation procedure laid down in this annex:

(a) In the case of the deliberate release of a genetically modified organism (GMO) into the environment for any purpose other than its placing on the market, if:

(i) such a release under comparable bio-geographical conditions has already been approved within the regulatory framework of the Party concerned;

and

(ii) sufficient experience has previously been gained with the release of the GMO in question in comparable ecosystems.

(b) In the case of the placing of a GMO on the market, if:

(i) It was already approved within the regulatory framework of the Party concerned;

or

(ii) It is intended for research or for culture collections.

3. Without prejudice to the applicable legislation on confidentiality in accordance with the provisions of Article 4, each Party shall make available to the public in an adequate, timely and effective manner a summary of the notification introduced to obtain an authorisation for the deliberate release into the environment or the placing on the market of a GMO on its territory, as well as the assessment report where available and in accordance with its national biosafety framework.

4. Parties shall in no case consider the following information as confidential:

(a) A general description of the genetically modified organism or organisms concerned, the name and address of the applicant for the authorisation of the deliberate release, the intended uses and, if appropriate, the location of the release.

(b) The methods and plans for monitoring the genetically modified organism or organisms concerned and for emergency response.

(c) The environmental risk assessment.

5. Each Party shall ensure transparency of decision-making procedures and provide access to the relevant procedural information to the public. This information could include for example:

(i) The nature of possible decisions.

(ii) The public authority responsible for making the decision.

(iii) Public participation arrangements laid down pursuant to paragraph 1.

(iv) An indication of the public authority from which relevant information can be obtained.

(v) An indication of the public authority to which comments can be submitted and of the time schedule for the transmittal of comments.

6. The provisions made pursuant to paragraph 1 shall allow the public to submit any comments, information, analyses or opinions that it considers relevant to the proposed deliberate release, including placing on the market, in any appropriate manner.

7. Each Party shall endeavour to ensure that, when decisions are taken on whether to permit the deliberate release of GMOs into the environment, including placing on the market, due account is taken of the outcome of the public participation procedure organised pursuant to paragraph 1.

8. Parties shall provide that when a decision subject to the provisions of this Annex has been taken by a public authority, the text of the decision is made publicly available along with the reasons and considerations upon which it is based."

„A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Egyezmény módosítása

6. cikk (11) bekezdés

A bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A 3. cikk (5) bekezdésének sérelme nélkül e cikk rendelkezései nem alkalmazandók azokra a döntésekre, amelyek géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásának és forgalomba hozatalának engedélyezésére vonatkoznak.”

6a. cikk

Az egyezmény szövege a 6. cikket követően a következő, új cikkel egészül ki:

„6a. cikk

(1) Azon döntések meghozatala előtt, amelyek géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásának és forgalomba hozatalának engedélyezésére vonatkoznak, a felek az Ia. mellékletben előírt feltételeknek megfelelően, kellő időben érdemi tájékoztatást nyújtanak, és biztosítják a nyilvánosság részvételét.

(2) E cikk (1) bekezdésének rendelkezései alapján a felek olyan követelményeket írnak elő, amelyek kiegészítik és kölcsönösen támogatják a biológiai biztonságra irányadó nemzeti szabályozási keretüket, és összhangban vannak a biológiai biztonságról szóló Cartagena Jegyzőkönyvben kitűzött célokkal.”

I. a melléklet

Az egyezmény szövege az I. mellékletet követően a következő, új melléklettel egészül ki:

„I. a melléklet

A 6a. cikkben említett feltételek

(1) Valamennyi fél – szabályozási keretén belül – rendelkezik az érdemi tájékoztatásról és a nyilvánosság döntéshozatalban való részvételéről a 6a. cikk rendelkezéseiben szabályozott döntések tekintetében; meghatározza ennek ésszerű időkeretét oly módon, hogy a nyilvánosságnak a javasolt döntésekkel kapcsolatban lehetősége legyen érdemben kifejezni véleményét.

(2) Szabályozási keretükben a felek az adott esetnek megfelelően jogosultak kivételeket tenni a nyilvánosság részvételére e mellékletben előírt eljárás alól:

a) ha a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO) környezetbe történő szándékos kibocsátása nem forgalomba hozatal céljából valósul meg, akkor azzal a feltétellel, hogy:

i. az érintett fél szabályozási keretén belül hasonló biogeográfiai körülmények között korábban már jóváhagytak ilyen környezetbe juttatást;

és

ii. hasonló ökoszisztémákra vonatkozóan a kérdéses GMO környezetbe juttatásáról kellő tapasztalat áll rendelkezésre.

b) a GMO-k forgalomba hozatala esetében pedig azzal a feltétellel, hogy:

i. a forgalomba hozatalt az érintett fél szabályozási keretében korábban már jóváhagyták;

vagy

ii. a forgalomba hozatal kutatás vagy fajgyűjteményben való tárolás céljából történik.

(3) A 4. cikk rendelkezéseivel összhangban a titoktartásra alkalmazandó jogszabályok sérelme nélkül valamennyi fél megfelelő módon, kellő időben és hatékonysággal a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja a területén a GMO-k környezetbe történő szándékos kibocsátására vagy forgalomba hozatalára vonatkozóan benyújtott engedélykérelem összefoglalóját, valamint – adott esetben a biológiai biztonságra vonatkozó nemzeti keretszabályozással összhangban – az értékelő jelentést.

(4) A felek semmilyen körülmények között nem tekinthetik titkosnak a következő információkat:

a) a szóban forgó géntechnológiával módosított szervezet vagy szervezetek általános leírása, a szándékos kibocsátás iránti engedély kérelmezőjének neve és címe, a szándékolt felhasználás, valamint az adott esetnek megfelelően a szándékos kibocsátás helye;

b) a szóban forgó géntechnológiával módosított szervezet vagy szervezetek figyelemmel kísérésére és a vészhelyzeti beavatkozásra vonatkozó eljárások és tervek;

c) a környezeti kockázat értékelés.

(5) Valamennyi fél gondoskodik a döntéshozatali eljárások átláthatóságáról, és lehetővé teszi a nyilvánosság számára az eljárásokra vonatkozó információkhoz való hozzáférést. Ezek az információk magukban foglalhatják például a következőket:

i a lehetséges döntések természete;

ii a döntéshozatalért felelős közigazgatási hatóság;

iii az (1) bekezdés alapján a nyilvánosság részvétele érdekében tett intézkedések;

iv azon közigazgatási hatóság megjelölése, amelytől az ügyre vonatkozó információk beszerezhetők;

v azon közigazgatási hatóság megjelölése, amelynél észrevételek tehetők, valamint az észrevételek megtételére vonatkozó időbeli korlátozások.

(6) Az (1) bekezdés alapján hozott rendelkezéseknek lehetővé kell tenniük, hogy megfelelő módon bárki benyújthasson minden olyan észrevételt, információt, elemzést vagy véleményt, amelyet a környezetbe történő szándékos kibocsátással, többek között a forgalomba hozattal kapcsolatban lényegesnek tart.

(7) Valamennyi fél erőfeszítéseket tesz annak biztosítására, hogy a GMO-k környezetbe történő szándékos kibocsátásának, többek között forgalomba hozatalának engedélyezésére vonatkozó döntések meghozatala során a döntéshozó kellő súllyal figyelembe vegye a nyilvánosságnak az (1) bekezdés alapján biztosított részvételéből származó eredményeket.

(8) A felek rendelkeznek arról, hogy az e melléklet rendelkezéseinek hatálya alá tartozó, a közigazgatási hatóságok által meghozott döntések szövege, valamint a döntések alapjául szolgáló indokok és megfontolások a nyilvánosság számára hozzáférhetők legyenek."

4. §

(1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2. és 3. §-a a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény 14. cikke 4. pontjában meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) Az Egyezmény-módosítás, illetve e törvény 2. és 3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a természetvédelemért felelős miniszter és az agrárpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

(5) Felhatalmazást kap a természetvédelemért felelős miniszter, hogy a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezménynek a módosítással egységes szerkezetbe foglalt, hiteles szövegét és annak magyar nyelvű hivatalos fordítását a Magyar Közlönyben közzétegye.

INDOKOLÁS

Jelen törvényjavaslat célja az ENSZ EGB keretei között létrejött, a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) módosítása kötelező hatályának elismerése és e módosítás törvénnyel történő kihirdetése.

Az Egyezményt Magyarország 1998. december 18-án aláírta, 2001. július 3-án országgyűlési határozattal ratifikálta, és a 2001. LXXXI. törvénnyel hirdette ki. Az Egyezmény 2001. október 30-án lépett hatályba, végrehajtásáért a környezetvédelmi miniszter felelős.

Az Egyezmény 6. cikkének (11) bekezdése külön rendelkezik a nyilvánosság részvételéről a géntechnológiával módosított szervezetek (a továbbiakban: GMO-k) környezetbe történő szándékos kibocsátásával kapcsolatos döntéshozatalban. Ez a bekezdés azonban nem tartalmaz részletes egyértelmű rendelkezéseket, a Résztes Feleknek csak a keresztlvíhető és szükségesnek látszó mértékben kell alkalmazni a nyilvánosság részvételéről szóló rendelkezéseket a GMO-k esetében. A Felek második tanácskozása (Almati, Kazahsztán, 2005. május 27.) ezért az Egyezmény olyan értelmű módosításáról állapodott meg, amely konkrétabbá teszi a GMO-kal kapcsolatos döntések meghozatalában a nyilvánosság részvételével összefüggésben a Felekre háruló kötelezettségeket.

Az Aarhusi Egyezmény módosítása 2005. szeptember 27. óta nyitva áll arra, hogy a Felek megerősítsék, elfogadják vagy jóváhagyják. Az Európai Közösség a 2006/957/EK határozattal (2006. december 18.) jóváhagyta az Egyezmény módosítását és kívánatosnak tartja, hogy a Közösség és tagállamai részéről lehetőség szerint minél inkább egyidőben történjen meg a ratifikálási, elfogadási, illetve jóváhagyási okiratok letétbe helyezése. Az Európai Közösség sürgeti azon tagállamokat, köztük Magyarországot, akik még ratifikációs kötelezettségüket nem teljesítették, annak mihamarabbi megtételére.

Tekintettel arra, hogy a módosuló Egyezmény törvényben lett kihirdetve, annak módosítására is törvényben kerül sor.

Az új szabályozás szerint a GMO-k környezetbe történő szándékos kibocsátásának és forgalomba hozatalának engedélyezésére vonatkozó döntések során a Résztes Feleknek az új, I. a. Melléklettel összhangban, a nyilvánosság részvételét hatékonyan és a döntéshozatal korai fázisában kell biztosítaniuk.

Ez alól az alábbi esetek képeznek kivételt:

a) A GMO-k környezetbe történő szándékos kibocsátása nem forgalomba hozatal céljából valósul meg, és a Résztes Fél szabályozási keretén belül hasonló biogeográfiai körülmények között korábban már engedélyezték a kibocsátást, valamint hasonló ökoszisztémákra vonatkozóan a kérdéses GMO-ról kellő tapasztalat áll rendelkezésre.

b) A GMO-k forgalomba hozatala esetén pedig akkor, ha a forgalomba hozatalt a Résztes Fél szabályozási keretében korábban már engedélyezték, vagy a forgalomba hozatal kutatás vagy fajgyűjteményben való tárolás céljából történik.

A Résztes Feleknek a titoktartásra vonatkozó jogszabályok sérelme nélkül a nyilvánosság rendelkezésére kell bocsátaniuk a GMO-k környezetbe történő szándékos kibocsátására vagy forgalomba hozatalára vonatkozó engedélykérelmek összefoglalóját, valamint az erre vonatkozó értékelő jelentést. A Felek semmilyen körülmények között nem tekinthetik titkosnak a GMO általános leírását, a kérelmező nevét és címét, a felhasználás célját, a kibocsátás tervezett helyszínét, a GMO

nyomon követésére és a vészhelyzetekre vonatkozó terveket, valamint a környezeti kockázat értékelést.

Valamennyi Félnek gondoskodnia kell a döntéshozatali eljárások átláthatóságáról, és lehetővé kell tennie a nyilvánosság számára az eljárásokra vonatkozó információkhoz való hozzáférést. A döntéshozóknak kellő súllyal figyelembe kell venniük a nyilvános konzultáció eredményét. A döntések szövegét és indoklását is nyilvánosságra kell hozni.

Ezek az intézkedések a korábbinál hatékonyabb módon biztosítják a nyilvánosság részvételét a GMO-k szándékos kibocsátására, és ennek részeként azok forgalomba hozatalára vonatkozó döntéshozatalban.

A géntechnológia mezőgazdasági és ipari felhasználása területén a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium az engedélyezésben illetékes géntechnológiai hatóság. Mivel azonban az a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény végrehajtásáért a környezetvédelmi miniszter felelős, ezért az egyezmény módosító rendelkezéseinek végrehajtásához szükséges intézkedésekről együttesen gondoskodnak.